

development of novice coaches and future teachers who are ready to teach in primary, general secondary and higher education institutions.

The educational programs provide for the use of modern teaching methods aimed at developing not only future athletes' knowledge, but also skills that increase employment opportunities. Such methods include: work in small groups, practical classes, seminars, lectures, workshops, computer training, presentations and independent study.

In addition to the final assessment that is important for obtaining the degree, there is also ongoing assessment for feedback and consolidation of acquired knowledge and skills. Assessment methods include essays, reports, practical work and presentations.

Key words: *higher education, professional training of specialists, professional training of athletes, physical culture and sports, educational programs, UK.*

УДК 378.091.33:373.3.011.3-051

Галина Джанда

фаховий коледж Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II,
Мукачівський державний університет
ORCID ID 0000-0002-4261-5332
DOI 10.24139/2312-5993/2023.01/257-268

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА ЗАСАДАХ ПРАКСЕОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ: АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ

Метою статті є обґрунтування структурно-функціональної моделі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу та висвітлення результатів впровадження її в освітній процес коледжів та університетів. Для досягнення мети було використано комплекс методів: теоретичні; емпіричні, методи математичної статистики. Авторська структурно-функціональна модель об'єднує змістово-цільовий, навчально-процесуальний і оцінно-рефлексивний блоки. Опираючись на отримані результати вважаємо, що обрані організаційно-педагогічні умови та методики навчання найкращим чином забезпечують підготовку майбутніх учителів початкової школи. Подальші розвідки будуть спрямовані на розширення практичних завдань та залучення інших навчальних дисциплін.

Ключові слова: *майбутні учителі початкової школи, модель, принципи, праксеологічний підхід, компетентнісний підхід, педагогічний експеримент, компоненти, критерії.*

Постановка проблеми. Рішення значущих завдань вимагає наочного образу процесу, у педагогіці – освітнього. Ним може слугувати модель, яка поєднує елементи поміж собою, виділяє зв'язки демонструє загальні тенденції задіяні у процесі, вказує на етапність, послідовність та ефективність досліджуваного процесу. Перебіг побудови називають моделюванням.

У педагогічну науку термін «моделювання» був запозичений з галузі технічних наук тому, що саме моделювання робить педагогічний процес технологічним. Він дає можливість розглядати і

застосовувати педагогічні технології, які сприяють розвитку учасників освітнього процесу.

Свої роботи проблемі моделювання педагогічних процесів та систем присвятили багато вітчизняних науковців, оскільки даний метод найбільш загально демонструє особливості та специфіку досліджуваного явища. Різні аспекти процесу моделювання подано у працях Н. Брюханової, Н. Корольоватої (Брюханова, Корольова, 2015, с. 64-71); у професійному навчанні); Т. Гуменюк (Гуменюк, 2010, с. 66-72), Ол. Столяренко, Ок. Столяренко (Столяренко Ол., Столяренко Ок., 2015), Ю. Шапран (Шапран, 2012, с. 39-43), Ґрунтовне тлумачення даного явища ми зустріли у працях І. Осадчого (Осадчий, 2016).

Метою статті є обґрунтування структурно-функціональної моделі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу та висвітлення результатів впровадження її в освітній процес коледжів та університетів.

Методи дослідження. Для досягнення мети було використано комплекс методів:

теоретичні – аналіз, синтез, порівняння з метою визначення стану дослідженості проблеми неперервної освіти;

емпіричні – педагогічне спостереження, бесіди, інтерв'ю, анкетування, тестування – для аналізу проблем розвитку неперервної освіти в системі «коледж-університет»;

методи математичної *статистики*.

Виклад основного матеріалу. У дослідженні підготовки майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу, моделювання виступає як побудова цільного комплексу взаємопов'язаних блоків, кожний з яких має своє смислове наповнення.

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови, модель визначено як «уявний чи умовний (зображення, опис, схема й т. ін.) образ якого-небудь об'єкта, процесу або явища, що використовується як його «представник»» (Великий тлумачний словник сучасної української мови, 2001, с. 785). Тобто у процесі дослідження здійснюється заміна реального об'єкта-оригіналу на уявний об'єкт, у визначеній предметній галузі. На думку Є. Лодатко використання моделі дає можливість відтворити лише суттєві для даного дослідження властивості реального об'єкту (Лодатко, 2022).

Для визначення етапів педагогічного моделювання ми орієнтувалися на праці І. Осадчого і намітили наступні:

1. Визначення мети.
2. Встановлення об'єкта.
3. Окреслення предмета.
4. Обґрунтування основних допущень, що спрощують реальний об'єкт.
5. Визначення понятійного апарата.
6. Конструювання моделі об'єкта з використанням категорій, понять, тверджень і суджень.
7. Експериментальна перевірка дієвості створеної моделі.

Група науковців (Копняк Н., Корицька Г., Литвинова С., Носенко Ю., Пойда С., Сокол І., Спірін О., Стромило І., Шишкіна) подають думку, що для графічного відображення властивостей усіх складників процесу моделювання використовуємо структурно-функціональну модель. Виходячи з визначення, що модель характеризується «..можливістю вивчити функціональні особливості певного процесу та визначати її значення у взаємозв'язку з усіма внутрішніми і зовнішніми елементами..» це вводимо в поняття структурно-функціональна модель (Моделювання й інтеграція сервісів хмаро орієнтованого навчального середовища, 2015).

Тому виникає необхідність для створення структурно-функціональної моделі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу. Вона складається із структурних блоків, які функціонально взаємоузгоджені, мають стійкі зв'язки, що в освітньому процесі розвиваються й удосконалюються. Всі структурні блоки такої моделі мають спільну об'єднуючу ланку – організаційно-педагогічні умови для формування готовності майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу.

Авторська структурно-функціональна модель об'єднує змістово-цільовий, навчально-процесуальний і оцінно-рефлексивний блоки.

Зупинимось на характеристиці кожного з них.

Змістовно-цільовий блок містить: мету як системоутворювальний елемент, що полягає у формуванні готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу; визначені завдання (сформувати готовність майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу), методологічні підходи та принципи.

Організація та функціонування моделі неможливі без урахування педагогічних принципів. У філософському словнику принцип (від лат.

prinsipium – початок, основа) трактується «як першооснова цілої сукупності теорій, фактів і науки, як внутрішні особистісні переконання, теоретичні, практичні та моральні засади, якими людина керується в різних сферах життя» (Філософський енциклопедичний словник, 2002, с. 410).

Посилаючись на теоретичні основи педагогіки і психології для нашого дослідження ми виділили принципи *загальнодидактичні*: наступності, науковості, систематичності та послідовності, доступності та індивідуалізації, наочності та *специфічні*: інтерактивності, діяльнісно-комунікативної професійної спрямованості навчання) (Донченко, 2004, с. 2-4).

Першим принципом ми обрали - *принцип наступності*, оскільки він є ключовим у структурі «коледж-університет». Він забезпечує безперервність підготовки учителів початкової школи, починаючи з коледжу і завершуючи в університеті. Даний принцип забезпечує міжпредметну послідовну інтеграцію змісту навчання і методологічних підходів.

Наступні принципи забезпечують взаємодію складників моделі між собою.

Вважаємо, що зміст навчання повинен містити системні та ґрунтовні знання, що базуються на науковій основі. Тому виділяємо принцип науковості як загальнообов'язковий, а для закладів вищої освіти він є одним із ключових. Авторський процес підготовки вчителя початкової школи в рамках нашої моделі та усі його етапи підпорядковані принципу науковості.

На основі наукових підходів до організації освітнього процесу виділяємо принцип системності та послідовності, що ґрунтуються на структуруванні матеріалу навчальних програм за модулями та поєднує оптимальну кількість інформації, яка сприяє активізації освітньої діяльності, забезпечує логічний перехід від раніше вивченого матеріалу до нового, від простого до складного.

Засвоєння начального матеріалу має бути спрямоване на практичну реалізацію набутих знань у майбутній професійній діяльності. Тому наступним обрано принцип практичної спрямованості. Він стосується методичної підготовки учителів початкової школи і орієнтується на специфіку навчальних предметів. Підбір ефективних методів навчання, доцільне їх використання дає можливість ознайомитися з особливостями вивчення певних дисциплін та забезпечує набуття практичного досвіду для можливого застосування їх у професійній діяльності.

Подання навчального матеріалу від простого до складного з виділенням головного, побудовою інструктивних карток надає здобувачам вищої освіти можливість вибору навчальних методів, засобів і форм, враховуючи індивідуальну особливість кожного учасника освітнього процесу. Це забезпечує принципи доступності й індивідуалізації, який ми використовуємо в навчальному процесі.

Наступним у нашому дослідженні ми виділили - *принцип наочності*. Він допомагає урізноманітнити подачу та сприйняття навчального матеріалу. Реалізація його здійснювалась шляхом використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

Акцентуючи увагу на підготовці майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу, ми виділили специфічні принципи. Зупинимось на їх характеристиці.

Принцип інтерактивності окреслює створення такого освітнього середовища, в якому враховуються новітні технології (інтерактивні та цифрові) (Педагогічний експеримент як метод дослідження). Вони забезпечують взаємодію в режимі дії, бесіди, діалогу.

Наступним специфічним принципом виділили діяльнісно-комунікативної професійної спрямованості навчання. Основну увагу ми спрямували на мовні норми сучасної української мови на основі створення зв'язних усних і писемних текстів професійного спрямування; перевірка і самоперевірка рівня мовних знань, умінь і навичок відбувається у процесі реальної мовнокомунікативної взаємодії студентів (Климова, 2009, с. 193-197).

Розробка структурно-функціональної моделі ґрунтувалась на таких науково-методологічних підходах: праксеологічний, діяльнісний, системний, особистісно-орієнтований, компетентнісний, інтеграційний.

Основу нашого дослідження становив праксеологічний підхід, тому усі розвідки були розроблені з огляду на нього. Практиологічний підхід до організації професійної підготовки фахівців розглядається нами як методологія оптимізації діяльності суб'єктів освітнього процесу, що передбачає спільну стратегію розгляду успішної діяльності з позицій генерування нового науково-професійного знання (гносеологічний аспект), зміну освітнього середовища (процесуальний аспект), досягнення якості продукту (результативний аспект).

Праксеологічний підхід не є відокремленим від інших підходів, оскільки інтегрується з загальнонауковими підходами. Він передбачає: професійну підготовку майбутніх фахівців, яка є цілеспрямованою, на

базі гносеологічного підходу, з урахуванням міждисциплінарних знань, інноваційних підходів; формування у майбутніх фахівців професійних умінь і навичок. Це сприяє прояву активності та обґрунтуванню дієвих моделей професійної діяльності. Праксеологічний підхід забезпечує якісний рефлексивний аналіз власних професійних дій, що сприяє набуттю теоретичного та практичного досвіду професійної діяльності. Тобто, праксеологічний підхід є об'єднуючим між методологічними підходами, що забезпечує підвищення якості професійної підготовки.

Вибір діяльнісного підходу був обумовлений тим, що його вплив на організацію освітнього процесу, забезпечує розвиток самостійної діяльності особистості. Це сприяє успішному розвитку активізації навчального процесу, підвищує продуктивність самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Використання системного підходу обумовлено потребою неперервного освітнього процесу. Його використання сприяє утворенню різних систем, які характеризуються метою, змістом, формами і методами, забезпечуючи умови для творчої діяльності студентів і професійній готовності майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу.

Перехід на нову освітню парадигму пов'язаний з особистісно-орієнтованим підходом. Адже він активізує розвиток особистісних якостей студента, які зорієнтовані на загальнолюдські цінності, створює умови для особистісного розвитку майбутнього фахівця, можливостей для самореалізації та саморозвитку. Цей підхід закладено в основу навчання в НУШ.

Одним із сучасних підходів є компетентнісний. Доведено, що його застосування сприяє покращенню якісних і кількісних показників готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності, а також формує та розвиває базові та предметні компетентності. Результатом освітнього процесу є сформована загальна компетенція, яка становить інтегровану характеристику досягнень та засобу для співпраці.

Інтеграційний підхід проявляється у ролі підсумкового комунікаційного. Підхід об'єднує змістову, методичну, організаційну інтеграцію навчального процесу майбутніх вчителів початкової школи. Це дозволяє забезпечити дієвість принципів навчання: комплексну наступність, послідовність вивчення матеріалу, що не дозволяє дублювати матеріал (за меншої кількості годин створюється можливість охопити більший обсяг матеріалу) під час навчання в коледжі та

університеті. Практична реалізація інтеграційного методологічного підходу забезпечується розробкою комплексу інтегрованих програм навчальних дисциплін (на основі принципу модульності) та комплексу засобів підготовки випускників коледжу до навчання в університеті.

Проведені дослідження показали, що застосування у освітньому процесу навчально-наукового комплексу «коледж-університет» визначених методологічних підходів розкривають стратегічно-концептуальну сторону забезпечення наступності професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи.

Навчально-процесуальний блок репрезентований формами, методами, засобами і технологіями, що поєднують комплекс «коледж-університет», визначено навчальні дисципліни, що слугують базисом для проведення експерименту у підготовці майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу. Усі представлені елементи взаємопов'язані із організаційно-педагогічними умовами: впровадження праксеологічного підходу до організації освітнього процесу в системі «коледж-університет»; використання інтерактивних технологій навчання у підготовці майбутніх учителів початкової школи; забезпечення наступності у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Форми, методи та засоби виступають інструментарієм з формування готовності в майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу. Обираючи їх ми керувались розумінням того, що при переході від одного етапу до іншого, в системі освіти зберігаються головні компоненти і способи організації, при цьому зберігаються зв'язки між минулим, сьогоденням і майбутнім. Ці зв'язки забезпечують поєднання нових форм організації і способів діяльності зі старими.

Змістове наповнення для здійснення визначених завдань характеризує дисциплінарна складова блоку. Тому ми обрали навчальні дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» (коледж) та «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)» (університет).

Ефективній організації формування готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності сприяли обрані методи: пояснювально-ілюстративні, творчо-пошукові, практичні, словесні, проблемно-пошукові, ігрові та методи самостійної роботи.

Має велику вагу поєднання традиційних і сучасних засобів навчання з використанням цифрових технологій: інтернет-ресурси, мультимедіа, сервіси Google, web 2.0.

Оцінно-рефлексивний блок складається із компонентів (аналітично-прогностичного, інтерактивно-комунікаційного, організаційно-діяльнісного, рефлексивного), відповідних критеріїв (прогнозуючий, креативний, практичний, оцінний) і рівнів (низький, середній, достатній, високий) сформованості готовності в майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу.

У науково-педагогічній літературі розглядають лінійний, паралельний та послідовний способи організації педагогічного експерименту. У своєму дослідженні ми використовували послідовний експеримент.

Науково-дослідницька робота з питання підготовки майбутніх учителів початкової школи на засадах праксеологічного підходу тривала п'ять років й проводилася з 2017 року по 2023 роки на базі Мукачівського національного університету, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка та ВСП Гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету, комунального закладу Уманського фахового коледжу імені Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради. Загалом експериментом було охоплено 250 студентів (82 – констатувальний, 168 – формувальний етапи) та 12 викладачів вище названих навчальних закладів.

Перший етап (2017 – 2018 р.р.) був спрямований на вивчення теоретико-методологічних передумов, виділення принципів та визначення методики дослідження; з'ясовано початкову готовність майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу. З огляду на це було сформульовано завдання педагогічного експерименту; окреслено компоненти й критерії готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності; розроблено план педагогічного дослідження; здійснено констатувальний етап експерименту.

Другий етап (2018-2021 р.р.) передбачав розробку експериментальної програми з навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» та дидактичних матеріалів у вигляді практикуму для здобувачів ОПС «Фаховий молодший бакалавр» та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013

Початкова освіта «Українська мова за професійним спрямуванням» та удосконаленням навчально-методичного забезпечення з навчальної дисципліни «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)», проведено формувальний експеримент, здійснено корекцію одержаних результатів.

Третій етапі (2022–2023 р.р.) був присвячений узагальненню отриманих результатів, а саме: здійснена їх математична обробка, поправлено показники, а також внесені уточнено навчальні програми дисциплін, задекларовано загальні висновки, надруковано практикуму для здобувачів ОПС «Фаховий молодший бакалавр» та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта «Українська мова за професійним спрямуванням».

Групи, задіяні в експерименті, були малочисельні тому поділ на підгрупи був не можливий. Це не сприяло проведенню паралельного експерименту тому ми вибрали його послідовний тип.

До нього були залучені студенти Мукачівського національного університету, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка та ВСП Гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету, комунального закладу Уманського фахового коледжу імені Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради.

Під час організації експериментального дослідження було попередньо визначено наступні завдання:

1) обґрунтувати спорідненість КГ і ЕГ та забезпечити рівні початкові умови для здобувачів вищої освіти згаданих груп;

2) запровадити власну авторську методику в ЕГ під час вивчення студентами навчальних дисциплін «Українська мова за професійним спрямуванням» (коледж) та «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)» (університет);

3) запровадити визначені педагогічні умови при опануванні здобувачами ЕГ освітніх компонентів «Українська мова за професійним спрямуванням» (коледж) та «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)» (університет);

4) перевірити на дієвість структурно-функціональної моделі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в системі «коледж – університет» на засадах праксеологічного підходу;

5) визначити рівень сформованості готовності студентів ЕГ та КГ до професійної діяльності за показниками аналітично-прогностичного,

інтерактивно-комунікаційного, організаційно-діяльнісного, рефлексивного компонент;

б) проаналізувати отримані результати освітньої діяльності майбутніх учителів початкової школи в ЕГ і КГ та зробити висновки, встановити статистичну достовірність для результатів дослідження.

Таблиця 1

Узагальнені результати рівнів готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу

Рівні	КГ					ЕГ				
	Початок експерименту		Завершення експерименту			Початок експерименту		Завершення експерименту		
	К-сть	%	К-сть	%		К-сть	%	К-сть	%	
Високий	11	12,94	15	17,65	4,71	10	12,05	23	27,71	15,66
Достатній	13	15,29	30	35,29	20,00	14	16,87	35	42,17	25,30
Середній	53	62,35	39	45,88	-16,47	52	62,65	25	30,12	-32,53
Низький	8	9,41	1	1,18	-8,24	7	8,43	0	0,00	-8,43

В обох групах, і КГ, і в ЕГ у процесі експерименту відбулися позитивні зміни, але з різною динамікою. У КГ збільшилася кількість студентів на високому рівні – на 4,71%, а на достатньому – на 20,00%. В ЕГ збільшилася кількість здобувачів вищої освіти на високому рівні на 15,66%, на достатньому – на 25,30%. Аналіз результатів, отриманих на творчому та достатньому рівнях у ЕГ значно різниться проти показників у КГ (40,96% проти 24,71%). На середньому рівні констатуємо, що у ЕГ відбулися виразніші зміни ніж у КГ (32,53% проти 16,47%). Це свідчить про ефективність застосування авторського підходу до формування готовності у майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу.

Висновки. Таким чином, виконаний аналіз показав дієвість розробленої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу. Опираючись на отримані результати вважаємо, що обрані організаційно-педагогічні умови та методики навчання найкращим чином забезпечують підготовку майбутніх учителів початкової школи. Подальші розвідки будуть спрямовані на розширення практичних завдань та залучення інших навчальних дисциплін.

ЛІТЕРАТУРА

- Брюханова, Н. О., Корольова, Н. В. (2015). Педагогічне моделювання: стан і тенденції розвитку *Теорія і практика управління соціальними системами*, 3, 64-71. (Bryukhanova, N. O., Koroleva, N. V. (2015). Pedagogical modeling: state and development trends. *Theory and practice of social systems management*, 3, 64-71).
- Великий тлумачний словник сучасної української мови* (2001). В. Т. Бусел (ред.). К.; Ірпінь: ВТФ «Перун». (*A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language* (2001), V. T. Busel (ed.). K.; Irpin: VTF «Perun»).
- Гуменюк, Т. Б. (2010). Моделювання в педагогічній діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова Серія 13. Проблеми трудової та професійної підготовки*, 66-72. (Humeniuk, T. B. (2010). Modeling in pedagogical activity. *Scientific journal of the NPU named after M. P. Dragomanov Series 13. Problems of labor and professional training*, 66-72).
- Донченко, Т. К. (2004). Власне методичні принципи навчання української мови. *Українська мова і література в школі*, 2, 2-4. (Donchenko, T. K. (2004). Proper methodical principles of teaching the Ukrainian language. *Ukrainian language and literature at school*, 2, 2-4).
- Климова, К. Я. (2009). Дидактичні принципи навчання української мови на нефілологічних факультетах педагогічних університетів. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки)*, 4, 193-197. (Klymova, K. Ya. (2009). Didactic principles of teaching the Ukrainian language at non-philological faculties of pedagogical universities. *Collection of scientific works of the Berdyan State Pedagogical University (Pedagogical Sciences)*, 4, 193-197).
- Лодатко, Є. О. (2022). *Педагогічне моделювання: монографія*. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан. (Lodatko, E. O. (2022). *Pedagogical modeling: monograph*. Ternopil: Educational book. Bohdan).
- Моделювання й інтеграція сервісів хмаро орієнтованого навчального середовища: монографія* (2015). С. Г. Литвинова (ред.). К.: ЦП «Компринт» (*Modeling and integration of cloud-based educational environment services: monograph* (2015). S. G. Litvynova (ed.). K.: CP «Comprint»).
- Осадчий, І. Г. (2016). Педагогічне моделювання: що важливо знати педагогу? *Народна освіта*, 1 (28). (Osadchii, I. H. (2016). Pedagogical modeling: what is important for a teacher to know? *National Education*, 1 (28)).
- Педагогіка вищої школи* (2007). З.Н. Курлянд (ред.). К.: Знання. (*Higher school pedagogy* (2007). Z.N. Courland (ed.). K.: Knowledge.).
- Педагогічний експеримент як метод дослідження*. Режим доступу: <https://pyrogiv.kiev.ua/pedagogichnij-eksperiment-yak-metod-doslidzhennya/>. (*Pedagogical experiment as a research method*. Retrieved from: <https://pyrogiv.kiev.ua/pedagogichnij-eksperiment-yak-metod-doslidzhennya/>).
- Столяренко, Оксана, Столяренко, Олена (2015). *Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця: навчальний посібник*. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД». (Stolyarenko, Oksana, Stolyarenko, Olena (2015). *Modeling of pedagogical activity in the training of a specialist: training manual*. Vinnytsia: LLC «Nilan-LTD»).
- Філософський енциклопедичний словник* (2002). В. І. Шинкарук (ред.). Київ: Абрис. (*Philosophical encyclopedic dictionary* (2002). V. I. Shinkaruk (ed.). Kyiv: Abris).

Шапран, Ю. (2012). Педагогічне моделювання у процесі формування професійної компетентності майбутнього вчителя біології. *Рідна школа*, 12, 39-43.
(Shapran, Y. (2012). Pedagogical modeling in the process of forming the professional competence of a future biology teacher. *Native school*, 12, 39-43).

SUMMARY

Dzhanda Halyna. Structural-functional model of professional training of future primary school teachers based on the praxeological approach: results analysis.

The purpose of this article is to justify the structural-functional model of professional training of future primary school teachers based on the principles of the praxeological approach and to highlight the results of its implementation in the educational process of colleges and universities. To achieve this goal, a complex of methods was used: theoretical, empirical, and mathematical statistical methods. The author's structural-functional model combines the content-target, educational-process, and evaluative-reflective blocks. The content-target block includes the purpose as a systemic-forming element, which consists of forming the readiness of future primary school teachers for professional activity based on the principles of the practical approach; defined tasks (to form the readiness of future primary school teachers for professional activity based on the principles of the practical approach), methodological approaches, and principles. The educational-process block is represented by forms, methods, means, and technologies that combine the "college-university" complex, and educational disciplines that serve as a basis for conducting an experiment in preparing future primary school teachers based on the principles of the practical approach are determined. The evaluative-reflective block consists of components (analytical-predictive, interactive-communicative, organizational-activity, reflective), corresponding criteria (predictive, creative, practical, evaluative), and levels (low, medium, sufficient, high) of the formation of readiness in future primary school teachers based on the principles of the practical approach.

The research work on the preparation of future primary school teachers based on the principles of the practical approach lasted for five years, from 2017 to 2023, and was divided into three stages. The first stage aimed to study the theoretical and methodological prerequisites, identify principles, and determine the research methodology. The initial readiness of future primary school teachers for professional activity based on the principles of the practical approach was clarified. The second stage involved developing an experimental program for the educational discipline and improving the educational and methodological support, conducting a formative experiment, and correcting the obtained results. The third stage (2022-2023) was devoted to summarizing the obtained results, including mathematical processing, adjusting indicators, refining educational programs of disciplines, and formulating general conclusions.

Based on the obtained results, we believe that the chosen organizational and pedagogical conditions and teaching methods provide the best preparation for future primary school teachers. Further research will be aimed at expanding practical tasks and involving other disciplines.

Keywords: *future primary school teachers, structural-functional model, principles, praxeological approach, competency-based approach, pedagogical experiment, components, criteria.*